



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvim Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

Sacerdotium pro beneficio non rectè accipitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

PRAXIS BENEFICIARIÆ PRIMA PARS, BENEFICIA ACQUIRENDI MODOS CON-

TINENS.

PROŒMIUM.

R Vlcbrè Vlpianus Iure-consultus totum ius consistere ait: Aut in acquirendo, aut in conseruando, aut in amittendo. Aut enim hoc agitur, quemadmodū quid cuiusque fiat, aut quemadmodum quis rem suam, vel ius conseruet, aut quomodo alienet, vel amittat. Ita cum instituissem hanc materiam beneficiariam, quā diligentissimè possem pertractare, operæ pretium me facturum putauī, si imitatus Iureconsultum eam totam in tres partes, tresque libros diuiderem: quorum Primus sit de acquirendis beneficiis: Secundus de conseruandis: Tertius de amittendis. Ita enim me satisfacturum votis studiosorum, & omnium qui nosse ista beneficiaria iura cupiunt: nihil enim aliud volunt, quā scire rationes, modos, ve quibus acquirantur, conseruentur vel amittantur beneficia: hæc omnia nos conabimur pro virili edocere & tradere, quæ ex quotidianis consultationibus longissimo vsu fori, in quo diu versati sumus, iurisq; & interpretū libris didicimus.

Antequā tamen ingrediar materiam, pauca præfabor de hac voce Beneficii: sunt enim quibus magis sacerdotium, quod *ισακωριον* Græci vocant, quā beneficium dicere placeat. Atque beneficium putarem ista significatione, quam hic usurpamus Latinum verbum non esse. Nos primū contestabimur non decreuisse verba usitata, receptaque apud iuris Canonici peritos, tanquā artis vocabula immutare: ne potiūs conturbemus, confundamusque artem, & ius ipsū,

quā doceamus, & præcipuè in his verbis beneficii & sacerdotii: nam nusquā vel rarissimè in iure Canonico reperias beneficium pro sacerdotio, vel contrā accipi: sed semper distincta esse. Sacerdotium enim sumimus pro presbyteratu, vel officio ipso, seu dignitate sacerdotis, presbyterive, ad quem pertinet sacrificium corporis & sanguinis Domini, in altari Dei conficere, orationes dicere, & benedicere dona Dei. *c. perlectis. 25. dist.* Beneficium verò consistit aut in prouentibus, emolumentoque quodam, ut præbenda: Aut in sola quadam præeminentia præstantiaq; sine iurisdictione, ut quis primas sedes, locumque seu protocathedrias habeat, vt personatus: vel cum iurisdictione, vt dignitas: vel in simplici quadam administratione sine illis, & officium dicitur. Quā differant igitur iure Canonico sacerdotium & beneficium, constat. Neque enim omnis qui habet sacerdotium, beneficium habet: Et perinde est, ac si doctoratum, vel alium gradum Iuris peritorum quis idem esse dicat cum magistratu, & officio aliquo publico. Nam non omnis qui gradum illum habet magistratum habet. Et institutione, origine, forma, temporibus & substantia rerum, in quibus illa sita sunt, & circa quas versantur, differunt inter se. Et alia via quæruntur beneficia, alia sacerdotia. Quædam tamen sunt beneficia dicata sacerdotibus: *c. constitutus, de concess. præb. c. ei cui. de non sacerdotali, de præb. lib. 6.* ubi præbenda addicta sacerdotibus, sacerdotalis dicitur, quam præbendam si quis velit appellare sacerdotium, non impedio: tamen non consentaneum est iuri, alia beneficia

Sacerdotiū habens non habet beneficium.

Simplicia beneficia nō possunt sacerdotia vocari.

A

non addicta sacerdotibus, sacerdotium appellare, cum sine sacerdotio esse possint, ut simplicia & non curata beneficia, quibus ordo aliquis non est annexus, & cum simplici tonsura teneri possunt. *c. ult. de preb. & not. in c. licet cano. de elect.* si quis igitur dum ius Canonicum docere vult, hæc confundat, conturbat omnia. Vix etiam apud Iureconsultos, vel Oratores usurpari existimo sacerdotium pro beneficio, (ut in iure canonico accipimus.) Nam cum beneficia illa non erant, res noua est, nota tantum Christianis. Quare rebus novis noua vocabula inuestiganda fuerunt, velut præbenda, canonicatus, præpositura, personatus, præstimonium, aliaque nomina: quæ ut res novæ, ita Romanis illis erant incognita. Apud autem Iureconsultos legimus tantum pro dignitate & munere sacerdotis: *ut in l. non distinguimus. §. sacerdotio. ff. de recep. arb. l. vna. ad leg. Julia. de ambi. l. pen. & l. in honoribus. de vacat. muner. l. si quis. de pollic. l. sponte. de munerib. & hono.* Et Imperator ait, *in authentica quomodo oporteat Episcopus in prin. colla. i.* maxima quidem in omnibus dona esse à superna collata clementia, videlicet Sacerdoti & Imperiū. Itaque sicut instituta, ritus, leges Christianorum multum diversas & incognitas veteribus, & Ethnicis libenter (ut debemus) amplectimur: ita inuenta ab illis nomina cur reuicimus? Et ut Christianorum lingua utimur quatenus receptum est, & rerum ordo, & substantia non læditur, ita uti Christianorum dictionibus amemus. Ergo à nostris debemus, & non efficta nomina capere, quæ nouas quoque res significant, ut præbenda, personatus, lectores, cantores, & alia per multa ab ipsis inuenta sunt, quæ propriam & peculiarem habent significationem. Romani etiam finxerunt sibi inuito nomina, principes quoque nostri, & autores iuris sua, quæ si sequamur, non ægrè ferendum est: non laudo tamen illos, qui nulla rerum necessitate, vel mutatione coacti, cum Romanum nomen in promptu sit, barbarum querunt pro suo arbitrio: sed tum faciendum existimo, cum res novæ antiquis comparata,

aut ipsarum ordo, aut substantia mutata, nomen vel mutandum, vel alio transferendum, vel effingendum postulant, quod in singulis quoque fieri docet Cicero in libro de Finibus bonorum & malorum.

Quid sit, & quot modis dicatur beneficium.

Imprimis, quia de beneficiis acquirendis agimus, videamus quid sit beneficium, & quomodo accipiatur, quidve eius nomine contineatur, & quotuplex sit: de iure quoque accipiatur, & alia suo quæque ordine tractabimus.

2. Itaque beneficium est gratia concessa præter ius: & sic differt à rescripto & privilegio secundum Iurium interpretes, & definitur *in cap. i. quib. mod. feud. amit. & per Io. de Selua, in tract. de benef. in v. part. q. i.* Aliam quoque dedi ego definitionem, *in princ. arb. feud. in quibus diutius immorandum non censeo, licet prædicta parum à me probetur, quia forensia non respiciunt.*

3. Sed aduertendum est ex communiter interpretum sententiâ beneficium accipi largè & strictè: largè comprehendit rescriptum, mandatum, & omne id per quod alicui beneficium: & sic omne rescriptum. *Bar. & alii in l. si ff. de const. princ. & in l. non de beneficio. ff. ad legem Falci.* vnde beneficium literarum dicitur *text. in c. ad audientiam. 2. de rescriptis.* & commodatum dicitur beneficium, *in l. in commodato. §. sicut. ff. commod. c. i. illo. in Decret.* Appellationis beneficium, *in c. fin. de appell. & in c. penult. de testament. in l. i. de dispensationis beneficium, in cap. innotuit. verb. habito, de elect. facti. l. seruus ead. leg. ff. mandat. l. si pignore, de furt. l. vnum ex familia. §. a. de leg. 2. l. & manumissionis beneficium, in l. manumissionis. ff. de iustitia & iure. l. 2. §. Prætor. qui satisf. cog. privilegium vocat beneficium Iuriconsult. in l. i. ff. ad municipales, & principis beneficium fieri posse, docet. l. si. ff. de adop. & beneficium legis in l. libere. C. de oper. libero. beneficium ætatis in l. Iulian. ff. de in integr. rest. l. c. i. §. i. l. preses. ff. de mun. beneficium restitutionis, cum mandat. *Ibidem quod alibi vocat auxilium restitutum.**